

En endinsar-se pel carreró li va semblar que l'aire estava carregat d'efluvis estranys, d'estranyes vibracions. Van sonar les campanades a la catedral de Santa Maria. Duia una llanterna, però la llum va començar a fer pampallugues; la va sacsejar, patia per si es quedava a les fosques. Els minuts van transcórrer lents, va consultar el rellotge, les dotze i deu minuts. La llanterna es va apagar, potser s'havien acabat les piles. Espantat, va voler arrencar a córrer irreflexivament. Tot es va accelerar, va experimentar una sacsejada, una descàrrega d'adrenalina, i el món es va trastocar. Ja no era a Cervera, en una nit de lluna plena, sinó en un temps i un espai molt diferents. Era en un altre carreró, lúgubre i sòrdid, feia fred i la boira l'embolcallava.

Va parar de córrer i es va fixar en els embalums entaforats als portals, en ser-hi a prop es distingien formes humanes vestides amb parracs, la pobresa del lloc era evident. Va avançar amb aprensió, va desembocar en un carrer més ample, amb fanals de gas. De dins d'una taverna va sortir un borratxo que el va escridassar en anglès. Va llegir el rètol del local, *The Ten Bells*. No sabia que aquell nom acabaria tenint un significat precís i molt terrible. Es va obrir la porta altra vegada i en va sortir un client, va tenir el temps just per a entreveure un ambient carregat de fum i el xivarri. El local era l'únic que estava il·luminat en tot el carrer.

Havia començat a ploure, queia una mena de roina freda i constant. Els clients que havien sortit del pub s'havien esvaït en la boira. El carrer era desert i els fanals il·luminaven tènueament la vorera mullada. Va veure un full de diari a terra, es va ajupir. Entre taques, el títol deia que era l'*Evening Standard*. Sota la pobra llum va poder veure que era imprès a Londres. La data el va deixar glaçat: 9 de novembre de 1888.

En aquell moment un cotxe de cavalls es va aturar al seu costat i en va baixar un home. Li va semblar que duia alguna cosa a la mà, potser un bastó o un ganivet, va pensar que anava de dret cap a ell. No es va esperar a comprovar-ho, la seva reacció va ser instintiva, va arrencar a córrer.

I, corrent com si el desconegut el perseguís entre la boira, es va trobar altra vegada a Cervera. No ho havia somniat, tenia la samarreta mullada i al cel de Cervera no hi havia cap núvol.

En sortir de casa aquella nit havia agafat la clau, la pesant clau de la porta d'entrada, i havia tancat amb cura mirant de no fer soroll. A l'àvia la despertava una mosca en passar, però dormia al pis de dalt, a l'habitació del darrere, la que donava als horts; no hi havia ningú més a la casa, els pares eren a Barcelona. Ara, però, de tornada amb els nervis a flor de pell, li va semblar que la clau en girar al pany de la casa del carrer Major feia un soroll de mil dimonis. Es va aturar al rebedor i va parar l'orella. No se sentia res, va passar a la foscor del menjador, com que tenia la boca seca va baixar els tres esglaons que duïen a la cuina per beure una mica d'aigua, va xocar amb un escó del costat de la llar de foc i li va semblar que l'estrèpit havia ressonat per tota la casa, va esperar una estona amb el cor encongít, va obrir l'aixeta i va beure directament del raig. Després, a poc a poc, va pujar les escales que duïen al pis de dalt.

Al repartidor l'esperava una ombra allargada, va deixar anar un esgarip i l'ombra es va afanyar a encendre el llum. Era l'àvia.

—Què fas vestit? —li va preguntar.

—Estava llegint... I he baixat a beure aigua. M'has clavat un ensurt de mort.

—No m'estranya, amb la mena de llibres que llegeixes —va fer l'àvia.

Avon Fantasy Reader, *Weird Tales* o *Spicy-Adventure Stories* no eren lectures que l'àvia aprovés. Tot i que les publicacions eren en anglès i no entenia els títols, les portades li semblaven massa escandaloses.

Eren revistes i novel·les *pulp* de ciència-ficció, fantasia i terror que ell devorava, amb portades llampants, vermells, grocs i negres, amb rosses sensacionals, de pitreres exuberants, lleugeres de roba, sovint armades amb pistoles làser i sempre grapejades per monstres.

Aquell matí de juny vaig quedar a l'Ateneu amb la Rosa. Quan ve de Lleida sempre ens trobem per xerrar una estona. L'ànima lletraferida que compartim ens ha assegurat una llarga i saludable relació. Lectora constant i apassionada, ha arribat a conèixer les literatures anglesa i alemanya, llegides, a més, en la llengua original.

Vaig agrair aquella trobada, en certa manera providencial. Havia passat una setmana dolenta. És curiós, quan em pensava que havia remuntat, va arribar sense previ avís una recaiguda. Ves per on encara podia haver-hi algun retrocés.

Ja feia mig any que en Nil i jo ens havíem separat. Va ser poc abans de Nadal, amb la ciutat plena de llums, els grans magatzems a vessar i tot de cançons carrinclones inundant els carrers. Mig any em sembla un temps raonable per a elaborar el coi de dol. Sis mesos puntejats de xerrades amb bones amigues amb un tema únic, la possible infidelitat d'en Nil. Ara, les bones amigues són del parer que la història d'en Nil amb aquella noieta va començar uns quants mesos abans de deixar-me plantada a mi. Segurament tenen raó. Havia percebut certs indicis, petiteses, cosetes que no funcionaven com abans, una desgana per part d'ell... Però mai no havíem tingut cap d'aquelles baralles estúpides que no saps on van ni d'on venen i que anuncien que les coses s'estan esguerrant.

La Rosa no venia sola, l'acompanyava un amic que em va presentar, Robert Spark. Com la Rosa, el seu amic passava de la seixantena, tot i que semblava més jove. Era un home alt i prim, amb cabells que grisejaven, tenia l'aspecte d'allò que, en una novel·la antiga, n'haurien dit un cavaller i que jo ara definiria com un tipus interessant. Sabeu qui em recordava? Un actor anglès, el que feia el personatge d'Ashley a la pel·lícula *Allò que el vent s'endugué*, Trevor Howard, em sembla que es deia.

Vam fer el vermut al jardí de l'Ateneu sota les palmeres, vam demanar unes cerveses, patates xip i olives farcides. En aquell ambient relaxat la Rosa i el seu amic em van fer sentir còmoda, vaig pensar que com a mínim seria un bon matí de dissabte.

El jardí romàntic era, com sempre, un lloc acollidor, llàstima que a mesura que avançava el matí la calor empipadora es va anar imposant. Vam compartir opinions sobre la literatura anglesa, que en Robert coneixia molt bé, i vam anar a parar a l'obra de Virginia Woolf, i el món de Bloomsbury. Ell i jo coincidíem en l'admiració a l'autora, suposo que la Rosa li havia parlat de les meves filies. També ell va mostrar un especial interès en les novel·les que havia traduït jo, em va demanar que li'n donés els títols. Em va fer vergonya explicar-li que eren novel·les de narrativa juvenil, sense gaire interès literari.

—Un bon traductor sempre hi afegeix un plus —va declarar.

Em queia bé, aquell Robert.

—D'on l'has tret? —vaig preguntar a la Rosa un moment que estàvem soles perquè en Robert havia anat a demanar un altra bossa de patates.

—És de Cervera, com jo. De petits érem veïns, jugàvem al carrer.

Vaig conèixer la Rosa en unes jornades sobre traducció i de seguida vam connectar, té una petita editorial

i també és poeta. Sempre m'ha semblat que és una dona que desprèn una espècie de llum interior que la fa destacar sigui on sigui. Em va explicar que durant molts anys no havia sabut res d'en Robert, fins que un bon dia, a finals de maig, l'havia anat a trobar a l'editorial. Es veu que volia que algú li escrivís una mena de memòries, en això no havia estat gaire precís, i va demanar a la Rosa si coneixia un escriptor que acceptés la feina.

—Precisament tu i jo havíem quedat i no sé per què vaig pensar que et podia interessar. A en Robert li van caure una pila de diners del cel com qui diu. L'herència d'un oncle de Menorca...

—Em cau bé el teu amic, però no sé si tinc ganes de fer-ho. I a més jo no soc escriptora.

—Potser encara et servirà de distracció. Ja sé que no estàs passant pel teu millor moment.

Sabia que en Nil i jo ens hem separat, és clar. Devia pensar que jo amb prou feines estava sortint del tràngol.

—Volia escriure-ho jo mateix, m'agrada molt llegir, però soc negat per a posar una paraula darrere l'altra. Ja ho veus, el sol pensament del paper en blanc o de la pantalla en blanc em fa venir basques —em va explicar en Robert quan ens acomiadàvem—. No cal dir que et pagaria bé —va afegir.

Jo em vaig afanyar a aclarir que no es tractava solament de diners, cosa que és veritat fins a un cert punt: entre les mal pagades traduccions i el migrat sou de l'escola, ensenyant literatura a adolescents desmotivats, vaig cobrint les meves despeses. En tot cas, per deferència a la Rosa, li vaig prometre que m'ho pensaria i li faria saber la resposta.

Van passar uns quants dies. Tan aviat em picava la curiositat, i pensava que havia d'acceptar l'insòlit encàrrec d'aquell personatge, com tot el contrari, la sola idea d'escriure els records d'un desconegut, segurament anècdotes

infantils i traumes adolescents, se'm feia una muntanya. Quina mena de memòries volia que li escrivís aquell home? Finalment, després de donar-hi voltes, va guanyar l'opció del no. No, no em venia de gust posar per escrit la vida insulsa d'un estrany. Començava l'estiu i em mereixia unes vacances, potser una escapada amb un vol *low cost*. Les classes acabarien aviat i no tenia cap traducció en perspectiva.

Anava ben errada en tot: no vaig rebutjar l'oferta, ni havien de ser unes memòries insulses.

Estirant el fil escarlata va ser guardonada amb el XVI Premi de Narrativa de Ciència-ficció Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró, 2016, Patronat Municipal de Cultura. El jurat era constituït per Miquel Barceló (president), Jordi Dòria, A. Munné-Jordà, Alexander Pàez i Antoni Segarra, amb Silvia Sebastian Salvatierra com a secretària.

© Montserrat Galícia Gòrriz, 2016

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2017

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

editorial@pageseditors.cat

www.pageseditors.cat

Primera edició: juliol de 2017

ISBN: 978-84-9975-872-5

DL L 613-2017

Impress a Arts Gràfiques Bobalà, S L

www.bobala.cat

✂ impress a **lleida** ✂

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.